

Sak: Revisjon av Saltfjellet - Svartisen nasjonalpark - Gåsvatnan landskapsvernområde - Saltfjellet landskapsvernområde - Semska - Stødi naturreservat og Storlia naturreservat

Til: Sveinung Bertnes Råheim
Fra: Kjell Eivind Madsen

Saksb.: Kjell Eivind Madsen

Tlf: 75531585

Dato: 01.10.2015

Sak: 2011/9453

Kopi til:
Gunnar Rofstad
Inge Sollund Ingvaldsen

Side 1 av 10

Notater fra åpent møte Storjord i Beiarn 30. september 2015 - revisjon og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Møtested: Beiarværingen, Storjord i Beiarn

Dato: 30. september 2015

Tidspunkt: 1800-2000

Tilstede: 33 personer inklusive ordfører i Beiarn, leder i Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Beiarn kommunes representant i Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Fra forvaltninga:

Gunnar Rofstad, Nasjonalparkforvalter for Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Kjell Eivind Madsen, Fylkesmannens miljøvernavdeling

Notater:

Madsen presenterte høringsdokumentene og hovedtrekkene i forslagene som nå er ute på høring. Høringsfrist 1. november. Presentasjonen som ble brukt er vedlagt notatet.

En del spørsmål rundt hvorfor det foreslås å gjøre landskapsvernområdene til en del av nasjonalparken.

Begrunnelse for hvorfor forslag om dette er at landskapsvernområdene (Gåsvatnan og Saltfjellet) er opprettet etter naturvernloven og har bestemmelser og formål om å ivareta også planteliv og dyreliv – om det skal opprettholdes en beskyttelse av plantelivet og dyrelivet må landskapsvern kombineres med biotopvern. Det er beskrevet forslag både med landskapsvern, landskapsvern med biotopvern og der alt omgjøres til nasjonalpark. For de som har private hytter vil det bli noe mildere bestemmelser som gjelder utvidelse og bygging av uthus og tidsbegrensningen (ikke snøskuter før 1. mars) foreslås fjernet. Generelt vil det bli noe mildere bestemmelser

hvis det som er på høring vedtas, sammeliknet med dagens vern. Se også tabell 2 på side 72 i høringsdokumentet om «Revisjon av vern – Saltfjellet-Svartisen»

Flere ytret seg negativt til vern. Det ble hevdet at vernet hindrer næringsutvikling og gjør at bygdene avfolkes.

Det ble uttrykt sterk mistro til Fylkesmannen og delvis også nasjonalparkstyret. Frykt for å bli ført bak lyset og at ikke «hele sannheten» kommer fram.

Fylkesmannen registrer at det er mistro til oss. Saksbehandlingen har som mål å gi så god oversikt som mulig over konsekvenser og vurderinger. Videre forsøkes alle synspunkter å synliggjøres og gis et svar i dokumentene.

Fra samisk hold ble det hevdet at vernet og saksbehandlingen ikke ivaretar de forpliktelser staten har etter ILO-konvensjonen. Ble også vist til stortingsmelding 33 (2001-2002) om at det skal tas spesielt hensyn til det samiske mangfoldet, bevaring av det samiske og videreutvikling av samisk kultur. Det tas ikke hensyn til samer som ikke er reindriftutøvere. Som eksempel ble vist til at de ikke lenger kjører ved til Nordre Bjøllåvatnet for tursitforeningen da nasjonalparkstyret ikke har tillatt å ha med hjelpemann på hver enkelt snøskuter. Ved ble da kjørt fra annet hold og det ble kjørt betydelig lenger strekning.

ILO-konvensjonen følges gjennom saksbehandlingsregler fastsatt i konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og Staten. Midtre Nordland nasjonalparkstyre er opprettet i konsultasjon med Sametinget. Pitesamisk forening får ta opp med Sametinget hvem Sametinget gir representasjon i nasjonalparkstyret.

Det ble videre hevdet at Sametinget skriftlig har uttrykt at Fylkesmannen overkjører Sametinget i disse sakene.

Fylkesmannen har ikke fått noe slikt brev og det er heller ikke blitt framført slike argumenter i konsultasjon med Sametinget.

Hva med hytter? For eksempel gammel tømmerhytte som ønskes utvidet og modernisert. Kan man gjøre det?

Dagens forskrifter åpner ikke for utvidelser. Det foreslås nå at det skal innføres en slik hjemmel. Det betyr at det etter søknad vil kunne gis tillatelser. Det vil settes vilkår i slike saker og hver enkelt sak må vurderes for seg.

Hva med et naust som er plassert feil slik at snøen bryter det sund?

Det vil kunne gis tillatelse til å flytte slike naust. Krever søknad og godkjenning fra nasjonalparkstyret.

Næringskjøring, for eksempel utkjøring av saltslikkestein, bør ikke være søknadspliktig.

Det er søknadspliktig og foreslås også søknadspliktig framover. Nye regler for delegering av myndighet gjør at slike saker kan delegeres til nasjonalparkforvalterne og dermed kan saksbehandlingstiden bli kort.

Kommuneplanens arealdel styrer størrelse på hytter. Hvor mye kan hytter eventuelt utvides med nye forskrifter?

Det er to alternativer på høring. Begge åpner for utvidelser av hytter, men det ene alternativet åpner for utvidelser i tråd med bestemmelser i kommuneplanens arealdel. Det andre åpner for utvidelser, men rammene settes av nasjonalparkstyret i forvaltningsplanen. Forslaget som ligger på høring har en øvre ramme for hytter på

80 m². Men også her vil det gjøres vurderinger i den enkelte sak og saker vil kunne behandles noe ulikt ut fra beliggenhet, påvirkning på landskap og andre verneverdier.

Ved opprettelsen av nasjonalparken og landskapsvernområdene presiserte Fylkesmannen at transport til hytter er en bygdenæring og ikke noe Fjelltjenesten skal drive med. Henviser til saken i Tollådalen der lokale ikke lenger kjører ved for turistforeninga.

Det er riktig at transport, også i motorferdselregelverket, er sett på som en mulig utmarksnæring/bygdenæring. Den aktuelle saken ble kommentert, men handler om et vilkår i tillatelsen og det er flere parter i saken.

Vilkårene ved skuterkjøring for transport av varer og utstyr til egen hytte bør endres. Klokkeslettene som begrenser kjøring bør fjernes. Spesielt ved bruk av leiekjøring er disse til hinder da det hindrer rasjonell utkjøring slik at jobben kan gjøres fort og effektivt. Resultatet er at kjøringen spres ut over flere dager enn nødvendig.

Tas med som et innspill til forvaltningsplanen.

Begrensningen om start etter 1. mars for skuterkjøring tas bort, men vil «skutersesongen» også utvides ut over 1. mai? Kommunen bruker 15. mai som frist.

I høringsforslaget for forvaltningsplan er 1. mai satt som siste dag for kjøring. Innspillet tas med videre

Skiløyper og preparering. Mange ytret seg positivt til preparering av skiløyper. Viktig i et folkehelseperspektiv. Også turistnæringa vil kunne ha positive ringvirkninger av slik preparering. Ogås beredskapsmessig er preparering og merking viktig. Da vet man hvor man skal lete etter de som blir savnet.

Er vernet strengere i Nordland enn i andre fylker? Får det inntrykket gjennom media.

Fylkesmannen mener ikke vernet er verken strengere eller mildere i Nordland, men det varierer noe mellom de ulike verneområdene og nok også noe mellom fylker. Det vil nok være områder der det er strengere håndtering i Nordland, men også noe man håndterer mildere.

Sykeltraséer. Her var det flere innspill. Noen skeptisk til at sykkel skal reguleres (dagens forskrift regulerer ikke sykling). Andre mente grunneier må kontaktes før sykling, grunneier kan ikke oversees. Spørsmål om det ikke bør være lov å sykle sørover ned Tespdalen.

Friluftsløven regulerer sykling og grunneier kan ikke nekte sykling på stier og veier i utmark. Heller ikke på veier som fører til utmark med mindre de går inn på tunet.

Glemte i den forbindelse å presisere at større arrangementer er noe annet og må ha tillatelse fra nasjonalparkstyret og som oftest også av grunneier.

Flere var skeptiske til påstanden om at vern som nasjonalpark nå ville være mildere enn fortsatt landskapsvern i Gåsvatnan. Viktig at dette beskrives godt og at det ikke holdes noe skjult.

Fylkesmannen viser til høringsdokumentene. Generelt vil vernet bli noe mildere enn dagens vern. Dersom det opprettholdes som landskapsvern vil ikke forskjellen for de «viktigste» interessene for grunneiere og brukere være spesielt annerledes. Det vil kunne gis tillatelse til utvidelse av hytter og også utedo/uthus. Videre vil vedhogst og «skuterbestemmelsene» være som i dag (noe mildere med tanke på at tidsbegrensningen i skuterbruk fjernes). For plantelivet og dyrelivet vil et landskapsvern være annerledes. Da vil ikke plantelivet være beskyttet med mindre

det har en påvirkning på «landskapets art og karakter». Det er derfor foreslått avgrenset biotopvern i de viktigste områdene botanisk og orinitologisk som kombinasjon med landskapsvern. Vil for eksempel kunne få betydning ved vurdering av hvilke sykkeltraséer som kan gis tillatelse til.

Røde kors hjelpekorps må få kjøre de turene de trenger for å gjøre seg kjent. Miljøvernmyndighetene plager røde kors.

Fylkesmannen mente de tillatelser som er gitt er ganske vide og gir hjelpekorpsene stor mulighet for kjentmannskjøring. Hjelpekorpsene har tillatelse til å kjøre mer kjentmannskjøring enn de faktisk gjør.

Det ble da replisert at det er vanskelig å oppfylle vilkårene for kjentmannskjøring. Dette er frivillige som bruker av sin fritid og da blir det vanskelig når det er begrenset antall turer og begrenset til å ikke kunne kjøre i helgene. De forsøker å være så mange som mulig på hver tur, så dersom ikke mange nok kan utsettes kjentmannsturen og slik kan det skje at de ikke får kjørt alle turer som de har tillatelse til.

Fylkesmannen har sjekket gjeldende dispensasjon (Miljøverndepartementet 14.03.2013 sak 12/3241). Det er ikke gitt noen vilkår om å ikke kjøre i helgene slik at det som ble påstått i møtet må bero på en misforståelse. Framtidige tillatelser vil gis med bakgrunn i de nasjonale retningslinjene for redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområder utarbeidet av Miljøverndepartementet og Justisdepartementet.

Har forvaltningen en beredskapsplan når røde kors hjelpekorps ikke lenger kan gå inn og gjennomføre redning?

Fylkesmannen svarte nei. Kunne vært tilføyd at det er det enkelte politidistrikt som er lokal redningssentral og som dermed styrer beredskapen.

Kan turistforeningen merke nye løyper uten tillatelse? Kan de merke uten grunneiers tillatelse?

Merking av nye traséer må ha tillatelse fra nasjonalparkstyret. Merking må også avtales med grunneier.

Vil det fortsatt være begrensninger på bruk av hest?

Kun for «organisert bruk» dvs at forslaget legger opp til at det ikke er begrensninger på å ta med en kløvhest eller liknende.

Referent: Kjell Eivind Madsen

 Fylkesmannen i
NORDLAND

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark høring revisjon, utvidelse og forvaltningsplan

Åpent møte i forbindelse med høring
Kjell Eivind Madsen, seniorrådgiver, Fylkesmannen i Nordland

- virker for Nordlands beste

 Fylkesmannen i
NORDLAND

Høringsfrist 1. november

- ✓ Utvidelse i Rana og Rødøy
- ✓ Revisjon vern
- ✓ Skisse forvaltningsplan

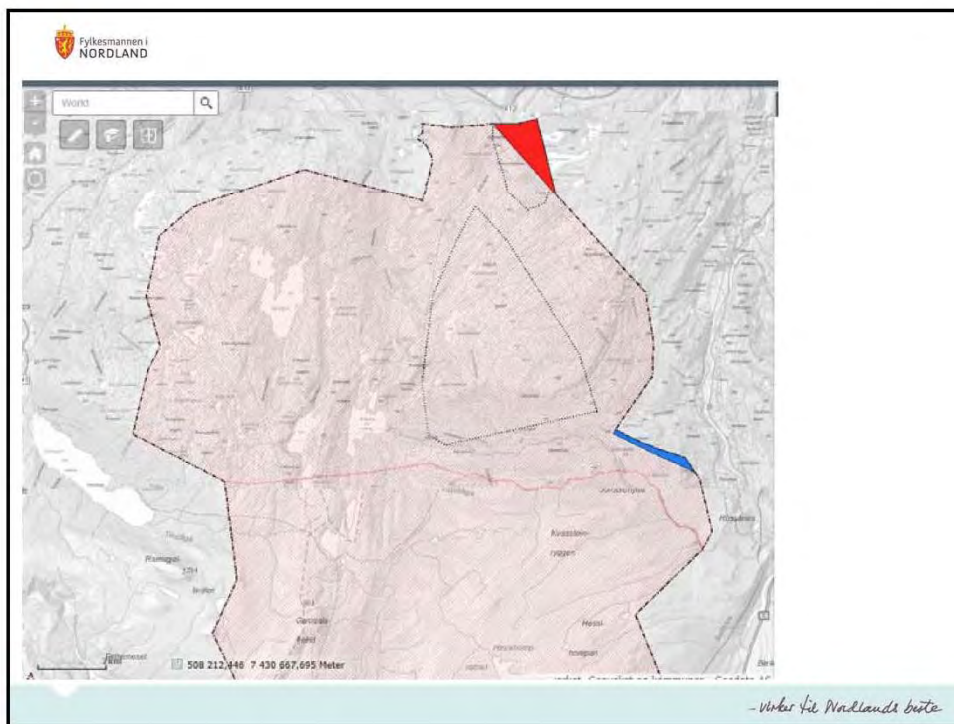
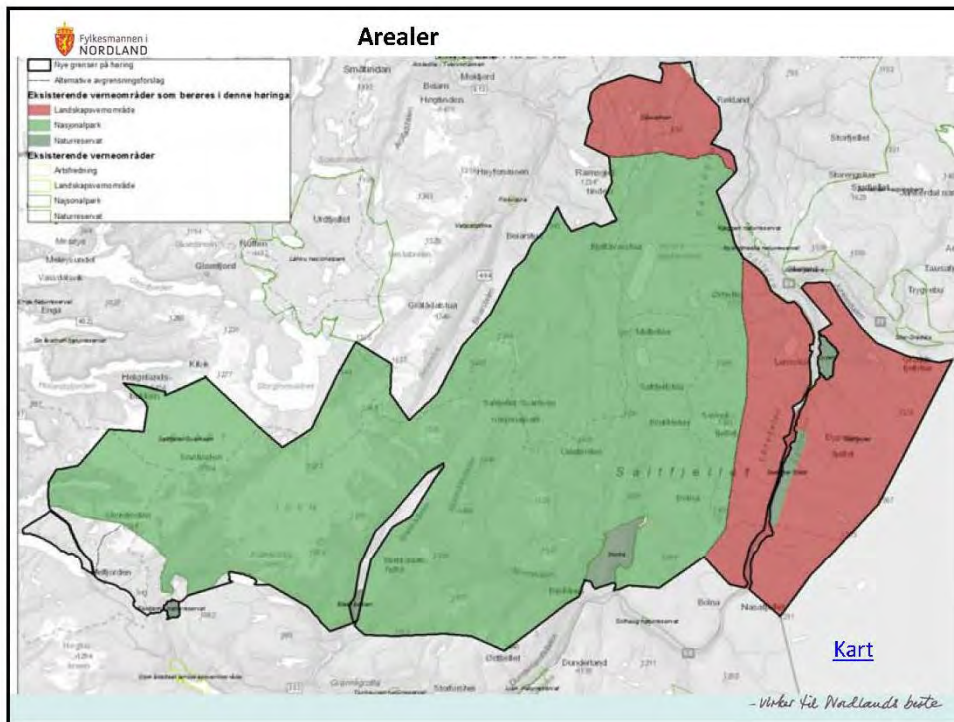
Brev og kortversjon av høringa
sendt ut til 450 adressater

Annonisert i avisene

Tilgjengelig på nettet

- virker for Nordlands beste

Hva slags følger får utvidelsesforslagene?

- Tespa – Bjøllåga: Vassdragene sikres mot utbygging
- Blakkådalen – liten forskjell, sikrer mot nye inngrep
- Austerdalsvatnet – bedre sikring av områdene i vest. Foreslås ikke vern av selve vatnet. Kompromissforslag
- Glomdalen – forsterket vern landskap og vassdrag
- Melfjorden – her står spørsmålet mellom kraftutbygging og vern.

- virker for Nordlands beste

Foto Kvibergvatnet © Hanne Etnestad

- virker for Nordlands beste

Fylkesmannen i
NORDLAND

Forskriftene

- Oppdatering til naturmangfoldloven
- Ønsker færre forskrifter
- Ønsker verken å lempe eller stramme inn vesentlig
- Det høres på ulike alternativer – viktig hva som kommer av meninger i høringa

- Vibeke Kje Nordlands brøte

Noen tema som er på høring

- Utvidet «skutersesong»
- Terrengsykling kun langs forhåndsgodkjente traséer
- Hva skal elgjegerne få bruke av motoriserte kjøretøyer?
- Skal det være lov å bygge flere hytter?
- Uthus/utedø/naust
- Preparering av skiløyper
- Reindriftas bruk av motoriserte kjøretøyer
- Motorbåt i reindrift
- Master for mobildekning
- Vedhogst

- viser for Nordlands beste

Skisse forvaltningsplan

- Beskriver forvaltningspraksis
- Tydeliggjør de ulike forskrifts- og avgrensingsforslagene
- Foreslår traséer for sykling og preparering skiløyper

- viser for Nordlands beste

 Fylkesmannen i NORDLAND

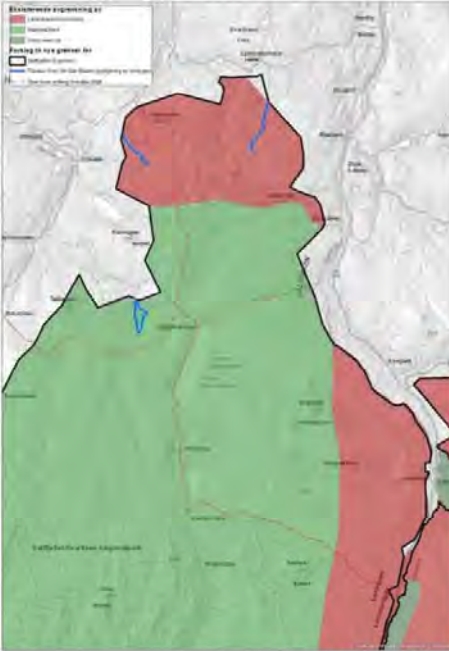
Forslag ski og sykkel

Preparering (innspill og tidligere gitte disp):

- Trollhaugan – Godhøla
- Beiarfjellet – Storgamvatnet
- Reinhornrennet

Sykkel (i dag ikke søknadspliktig – basert på stier vi vet er syklet):

- Semska gjennom Namnlausdalen via Søre Bjøllåvatnet, Nordre Bjøllåvatnet og ned til Trettnes
- Beiarfjellet – Nordre Bjøllåvatnet – Tollådalen ved Storpåskfossen til Beiarstua

- Veris for Nordlands beste

